

Eurooppalaisten sairaaloiden hoitotulosten vertailu - haastavaa, mutta mahdollista

Euroopassa on kolmen vuoden ajan etsitty suuntaa terveydenhuollon suoriutumiskyvyn kansainväliselle vertailulle. EuroHOPE (European Health Care Outcomes, Performance and Efficiency) -hankkeessa on arvioitu ensimmäistä kertaa tieteellisen tutkimuksen parhaiden periaatteiden mukaisesti viiden merkittävän potilasryhmän hoitotuloksia seitsemässä Euroopan maassa.

Uutta toimintatapaa hakevan ja uusia menetelmiä kehittävän kansainvälisen yhteistyön aikana on tullut selväksi, että mikäli sairaaloiden parhaista käytännöistä halutaan oppia ja saada niukat hoitoresurssit tehokkaaseen käyttöön, eurooppalaisten rekisteriaineistojen yhdenmukaistaminen on välttämätöntä. Ilman systemaattista vertaisarviointia on mahdotonta tietää, mitkä muutokset ovat mahdollisia järjestelmien sisäisin toimenpitein ja mitä tulisi muuttaa terveystalouden keinoin. Vertailtavien sairaaloiden ja hoidettavien potilaiden ominaispiirteet tulee olla tiedossa, jotta perusteltuja johtopäätöksiä voidaan tehdä.

Taloustieteen ja lääketieteen yhteistyötä

EuroHOPE-hankkeen ensimmäiset vuodet ovat osoittaneet suoriutumiskyvyn mittaamisen ja maiden välisen sekä alueellisen vertailun olevan erittäin haastavaa, mutta mahdollista. Onnistuminen vaatii tinkimätöntä taloustieteen ja lääketieteen yhteistyötä. Projektin kliinikkoryhmä on yhdessä tutkijoiden kanssa laatinut kerättävän aineiston kriteerit, joihin kuuluvat muun muassa diagnostinen määrittely, potilaan oleelliset liitännäissairaudet, hoitopisodin alku- ja loppupisteet sekä hoitotuloksen mittaaminen.

Terveystaloustieteen ekonometriseen analyysiin erikoistunut ryhmä on puolestaan huolehtinut riskivakioinnista sekä kustannusten mallintamisesta. Mallinnusedellytyksien luomisessa on käytetty laajasti tietoteknisiä ratkaisuja. Eri ryhmien yhteistyönä on onnistuttu tuottamaan kansainvälisesti vertailukelpoisia riskivakioituja, terveystalouden kannalta oleellisia tunnuslukuja.

Terveydenhuollon suoriutumiskyvyn kansainvälisiä vertailuja on tehty aiemminkin. Ne ovat kuitenkin tarkastelleet joko pelkkää sairaalahoitojaksoa tai perustuneet valikoituneeseen ja vertailukelpoisuudeltaan epävarmaan, alueelliseen tai sairaalatasoisen aineistoon. Näiden kapeiden osittaiselvitysten perusteella on vaikeaa tai mahdotonta tehdä hyvin perusteltuja terveystaloudellisia päätöksiä.

Tietoa koko hoitoketjujen vaikuttavuudesta

EuroHOPE-hankkeen vahvuutena on, että projektissa on yhdistetty yksittäistä potilasta koskevat taudin ja sen hoidon osalta tärkeät rekisteritiedot toisiinsa. Hoidon tuloksellisuutta ei selvitetä tutkimalla pelkästään sairaaloissa tehtävien toimenpiteiden tuloksia. Analyyseissa hyödynnetään tietoa taudin luonnollisesta etenemisestä vuotta ennen hoitojaksoa ja vuosi hoidon jälkeen. Tieto potilasryhmän tilasta ennen sairaalahoitoa, varmistaa potilasjoukon vertailtavuutta ja tutkimuksen riskivakioinnin luotettavuutta. Tieto potilasryhmän tilasta vuosi hoidon jälkeen kertoo koko hoitoketjun vaikuttavuudesta sen sijaan, että tutkittaisiin vain ensimmäisen sairaalahoitojakson tuloksia.

EuroHOPE on Euroopan komission nelivuotinen (2010–2013) hanke. Projektiin valittiin viisi kansanterveydellisesti ja kansantaloudellisesti merkittävää potilasryhmää: sydäninfarkti, aivohalvaus, lonkkamurtuma, rintasyöpä sekä erittäin pienipainoiset ja ennen aikaiset keskoset.

Projektia koordinoi terveys- ja sosiaalitalouden yksikkö, CHES, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella (THL).

Timo Seppälä
tutkimuspäällikkö
CHES-yksikkö
timo.t.seppala(at)thl.fi

Lisää tietoa:

[EuroHOPE \(European Health Care Outcomes, Performance and Efficiency\)](#)